

Condițiile tehnice de organizare a săli expoziționale

Iulia Mirza, lector superior

Summary

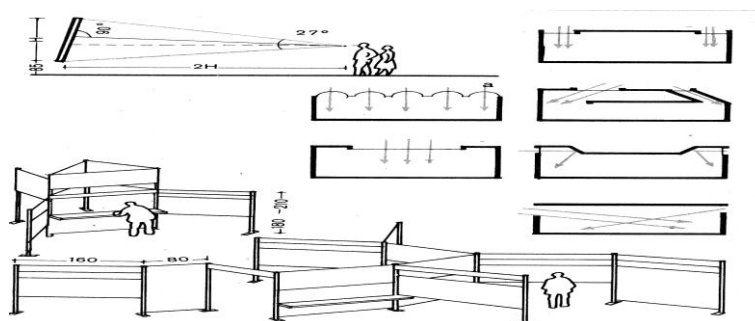
Types of space for exhibitions are diverse. The defining technological conditions are providing visualizing comfort and convenient visitor's movement flow.

Cuvîntul **expoziție** provine de la latinescul "exposito", ceea ce înseamnă demonstrarea operilor de artă unui public larg și este organizată pentru o anumită perioadă de timp. Ele se organizează atât în încăperi special amenajate, cât și în încăperi provizoriu aranjate. Expozițiile pot fi consacrate anumitor teme, genuri de artă, personalități etc.

Tipurile de spații pentru expoziții sunt foarte variate: zone speciale, încăperi, săli de muzeu, rezervații naturale. Pentru toate acestea, condițiile tehnice determinate sunt: asigurarea confortului în vizionarea expozițiilor și condiții bune de mișcare a vizitatorilor.

După forma de prezentare expoziția poate fi : plană, de panoramă, de volum. Expozițiile pot fi închise sau deschise, amplasate în condiții naturale, în spații sau săli speciale.

Pentru vizionarea reușită a exponatelor se cer respectate anumite condiții. Examinarea comodă a exponatelor are loc, dacă se respectă unghiurile verticale de 27 de grade și orizontale de 50- 55 de grade. Vizitatorul, îndepărtîndu-se sau apropiindu-se de exponate, reglează calitatea privirii generale de la forma întreagă pînă la detalii. În prezent, recomandări concrete, referitor la zona expozițională verticală, nu există. Partea de jos a ei poate să se afle la o înălțime de 0,7 - 0,95m de la podea, partea de sus – la înălțimea de 2,5 – 3,6m, uneori și pînă la 5,6 m.

Metode de amenajare și iluminare a standurilor în săli expoziționale

Conținutul expoziției este strîns legat de forma ei de prezentare, de stimularea activizmului de percepere a publicului. În scopul rezolvării acestei sarcini pentru muzee sau expoziții există deosebiri esențiale.

Scopul *expoziției de muzeu* este demonstrarea vizuală a conținutului și importanței obiectului în dezvoltarea și multitudinea lor. Expoziția de muzeu presupune vizionarea de mai multe ori, cunoașterea treptată și însușirea conținutului colecției.

Expozițiile, din contra au o importanță limitată în timp. Scopul lor este de a-i familiariza pe vizitatori cu nivelul contemporan de dezvoltare a unui domeniu: știința, tehnică, economie etc. Odată cu demonstrația exponatelor, se mai oferă informații, publicitate pentru stabilirea diferitor contacte sau implementarea unor realizări.

Abordări tehnologice în organizarea sălii de expoziție.

Procesul de expunere constă în cercetarea consecutivă a exponatelor în parte și gruparea lor. Baza acestui proces este axată pe legitatea recepționării psihologice din punct de vedere al însușirii efective – lojice, consecutivitatea de organizare a materialelor, divizarea lor în principale și suplimentare etc. Condițiile de realizare a acestui proces își găsesc oglindire în organizarea spațială pe zone, în legăturile dintre diferite forme și iluminarea corespunzătoare.

Procesul de evidențiere a obiectelor de bază are loc prin izolarea exponatului (mostrelor) într-o zonă aparte. La evidențierea mostrei contribuie și suprafața deosebită sau culoarea fundalului, iluminarea etc. În asemenea caz, este important de a respecta regulile de interval, care crează un câmp neutru pentru fiecare exponat. Există reguli generale de alegere a culorii fundalului, nefolosite în mostre. Pe lângă culoarea fundalului este important și structura acestuia. Foarte des sînt folosite diferite facturi din materiale textile, sticlă, lemn, piatră, care dau o nuanță deosebită și originală expoziției.

Utilarea sălilor de expoziție crează cele mai bune condiții pentru amplasarea exponatelor, păstrarea și perceperea lor. Mai des, pentru sălile de expoziție, se folosesc construcții transformative. Utilarea de expoziție, fie standardă sau individuală, include *standuri*, *pedestale* și *vitrine*.

Standurile pot fi de mai multe tipuri: liniare, celulare (predispușe pentru vizionarea interioară) și combinate.

Vitrine plane sau în volum – se folosesc pentru păstrarea celor mai prețioase exponate. Mărimile și forma lor nu trebuie să depășească obiectele expoziționale.

După formă, vitrinele pot fi: verticale și orizontale; după amplasarea în spațiu- înzidite, alipite și separate. Lungimea optimală a vitrinei poate fi 1,5-3m, adîncimea variază de la 30-40cm pentru obiectele mici și pînă la 2m pentru diarama.

Suporturile (podeste) se proiectează reeșind din specificul exponatelor.

Chiar și obiectele care stau pe podea (mobilă, mașini) pot fi instalate pe podest, pentru vizionarea mai bună a acestora.

Suporturile nu trebuie să concureze cu forma exponatelor.

Spațiul expozițional pentru vizitatori are zone de: examinare a exponatelor, deplasare și odihnă. Zonele de examinare – spațiul și parametri se coordonează cu condițiile de examinare a expoziției și mișcarea publicului.

Zonele de odihnă, cu mese și scaune, la fel, pot ocupa un loc modest în sală. Sînt efective zonele de odihnă în afara sălii sau în interiorul lor, dar cu ieșire la natură etc.

Graficul de mișcare a vizitatorilor se elaborează în corespundere cu caracterul expoziției și condițiile ei de percepere. Mișcarea poate fi *liberă* sau *dirijată*, ultima fiind caracteristică pentru expozițiile cu un număr mare de vizitatori. Organizarea spațiului trebuie să ofere posibilitatea de realizare a scenariului, bazat nu numai pe examinarea consecutivă a exponatelor, dar și pe perceperea temei. Trebuie să fie creată posibilitatea de demonstrare comparativă de vizionare a exponatelor de la diferite distanțe, sub diferite unghiuri și în mișcare. O astfel de expoziție și organizare a spațiului stimulează activismul publicului. În alcătuirea expoziției și a direcțiilor pentru vizionarea ei, presupune mișcarea *din stînga spre dreapta*, ceea ce este comod pentru citirea textelor. O altă regulă obligatorie este excluderea întretăierii curenților de vizionare.

Forma încăperii este percepută ca o îmbinare cu mostra de vizitator. Din punct de vedere tehnologic, înălțimea încăperii este legată de mărimile exponatelor. Conform condițiilor de percepere, pentru exponatele nu prea mari, este suficient 4,5m, pentru cele mari – 6,0m. Înălțimea nejustificată a încăperii în care se desfășoară expoziția poate sustrage atenția publicului și poate împiedica perceperea normală a exponatelor.

Perceperea confortabilă a expoziției este legată de organizarea optimală a iluminării – artificiale, naturale, mixte, folosite în corespundere cu caracterul expoziției și posibilitățile încăperii.

Pentru iluminarea expoziției sînt înaintate următoarele cerințe:

- direcționarea curentului principal de lumină în zona expoziției;
- mărirea treptată a iluminării de la zona circulației vizitatorilor către locul unde au fost așezate exponatele;
- lichidarea reflecțiilor de pe suprafața exponatelor și orbirea vizitatorilor;
- crearea unei mari iluminări a exponatelor față de fundal.

Deci, toate componentele unei expoziții trebuie să fie într-o strînsă legătură, să se completeze una pe alta, să fie într-o bună concordanță.

Bibliografie

1. Большой энциклопедический словарь изобразительного искусства том1, Санкт-Петербург, 2000.
2. Раннев, В., Интерьер, М., 1987.